

ANKARA ve İSTANBUL'DA 2019-2023-2024 SEÇİMLERİNDE SEÇMEN TERCİHLERİNİN DEĞİŞİMİ

AMAC:

2019'da Seçilen Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanları¹ (BBB) Performanslarının, 2019-2023-2024 Seçimlerinde CHP ve Diğer Partilerin Ankara ve İstanbul'da aldıkları sonuçlara göre değerlendirilmesidir.

YÖNTEM:

Başkanlar aşağıdaki 45 kritere göre değerlendirilir. Her kriter için başarılı olan başkan, listede belirtilir.

SONUÇ & ÖZET:

Adaylar aşağıda listelenen kriterlere göre değerlendirildiler. Bu kriterlerden 31'inde **YAVAŞ**, 9'unda **İMAMOĞLU** başarılı bulundu. Diğer 5 kriter ise bilgi niteliğinde/eşit olduğundan değerlendirilmeye alınmadı. Rapordaki bulgulardan 2'si aşağıda gösterilmektedir. Diğer bulgular her kriterin değerlendirilmesinde belirtildi. Hesaplamalara esas alınan oylar Tablo 1'de (Sayfa 8) gösterilmektedir.

BAŞKANLARIN PERFORMANSINI SEÇMEN NASIL DEĞERLENDİRDİ?

Her 1,000 Seçmenden

- ❖ 2019'da **449**'unun oyunu alan **İMAMOĞLU** 2024'te **392**'sinin oyunu aldı (Değişim: **-%13**)
- ❖ 2019'da **424**'ünün oyunu alan **YAVAŞ** 2024'te **465**'inin oyunu aldı (Değişim: **+%10**)

BAŞKANLAR CHP'NİN OYUNU NASIL ETKİLEDİLER?

- ❖ 2018-2023 MV Seçimleri arasında **CHP** Oyu, İstanbul'da **+%9**, Ankara'da **+%19** Arttı
- ❖ 2019-2024 Seçimleri arasında **AKP+MHP** Oyu, İstanbul'da **-%19**, Ankara'da **-%38** Azaldı

KRİTERLER:

No	KRİTER	BAŞARILI BBB
(1-8 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız Şekiller: 1-2)		
1	2019 BBB Seçiminde, CHP Adayının Aldığı Oy	İMAMOĞLU
2	2023 MV ² Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy	YAVAŞ
3	2024 BBB Seçiminde, CHP Adayının Aldığı Oy	YAVAŞ
4	2019 BBB & 2024 BBB Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Adayının Oy Artışı	YAVAŞ
5	2018 MV & 2023 MV Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP'nin Oy Oranı Değişimi	YAVAŞ
6	2018 MV & 2023 MV Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Oy Oranı Değişimi	YAVAŞ
7	2019 BBB & 2024 BBB Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Adayının Oy Oranı Değişimi	YAVAŞ
8	2023 MV & 2024 BBB Seçimleri Karşılaştırıldığında DEM+TIP Oylarının Değişimi	---

¹ BBB: Büyükşehir Belediye Başkanı

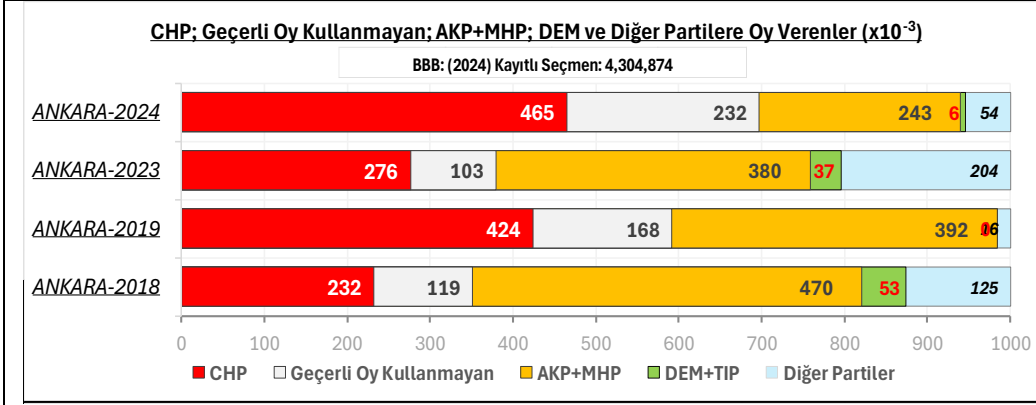
² MV: Milletvekili

(9-14 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız Şekiller: 3-4)		
9	2019 BM ³ Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy	YAVAŞ
10	2024 BM Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy	YAVAŞ
11	2019 ve 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Oylarındaki Değişim	YAVAŞ
12	2019 BM & 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Oylarının Değişim Oranı	YAVAŞ
13	2019 BM & 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Oylarının Değişimi	YAVAŞ
14	2019 BM & 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Oylarının Değişim Oranı	YAVAŞ
OY GEÇİŞ KRİTERLERİ (15-35 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız Şekiller: 5-6)		
15	2018 MV Seçiminde CHP'ye Oy Veren Sayısı	---
16	2019 BBB Seçiminde AKP+MHP'den Alınan Oy	YAVAŞ
17	2019 BBB Seçiminde DEM+TIP'ten Alınan Oy	İMAMOĞLU
18	2019 BBB Seçiminde Diğer Partilerden Alınan Oy	YAVAŞ
19	2019 BBB Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy	İMAMOĞLU
20	2018 MV → 2019 BBB Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	İMAMOĞLU
21	2023 MV Seçiminde CHP→DEM+TIP'e Giden Oy	YAVAŞ
22	2023 MV Seçiminde CHP→Diğer Partilere Giden Oy	İMAMOĞLU
23	2023 MV Seçiminde CHP'nin her 1,000 Seçmenden Aldığı Oy	YAVAŞ
24	2019 BBB → 2023 MV Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	YAVAŞ
25	2024 BBB Seçiminde AKP+MHP'den Alınan Oy	YAVAŞ
26	2024 BBB Seçiminde DEM+TIP'ten Alınan Oy	İMAMOĞLU
27	2024 BBB Seçiminde Diğer Partilerden Alınan Oy	YAVAŞ
28	2024 BBB Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy	YAVAŞ
29	2023 MV → 2024 BBB Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	YAVAŞ
30	2018 MV & 2024 BBB Seçimleri Arasında CHP Oylarındaki Artış	YAVAŞ
31	2019-2024 Arasında AKP/MHP'den Alınan Oy	YAVAŞ
32	2019-2024 Arasında DEM/TIP'ten Alınan Oy	İMAMOĞLU
33	2019-2024 Arasında AKP/MHP'den Alınan Oyların Kalıcı mı?	---
34	2019-2024 Arasında DEM/TIP'ten Gelen Kalıcı Oyların Oranı	İMAMOĞLU
35	2019-2024 Arasında Diğer Partilerden Gelen Oyların Kalıcı mı?	---
(36-38 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız Şekiller: 7-8)		
36	2018-2024 Arası AKP+MHP Oy Değişimi	YAVAŞ
37	2018-2024 Arası AKP+MHP'den CHP'ye Geçen Oy	YAVAŞ
38	2018-2024 Arası Oy Vermekten Vazgeçen AKP+MHP Seçmeni	YAVAŞ
(39-41 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız Şekiller: 7-8)		
39	2018-2024 Arası DEM+TIP Oy Değişimi	YAVAŞ
40	2018-2024 Arası DEM+TIP'ten CHP'ye Geçen Oy Sayısı	YAVAŞ
41	2018-2024 Arası Oy Vermekten Vazgeçen DEM+TIP Seçmeni	---
TÜM SEÇMENLER (42-44 Sayılı Kriterlerin Yanıtları İçin Bakınız: Tablo 1)		
42	2019-2024 BBB Seçimlerinde CHP Adayının Oylarındaki Değişim – Sayısal	YAVAŞ
43	2019-2024 BBB Seçimlerinde CHP Adayının Oylarındaki Değişim – Oransal	YAVAŞ
44	2019-2024 BM Seçimlerinde AKP+MHP Oylarındaki Değişim – Sayısal	İMAMOĞLU
45	2019-2024 BM Seçimlerinde AKP+MHP Oylarındaki Değişim – Oransal	YAVAŞ

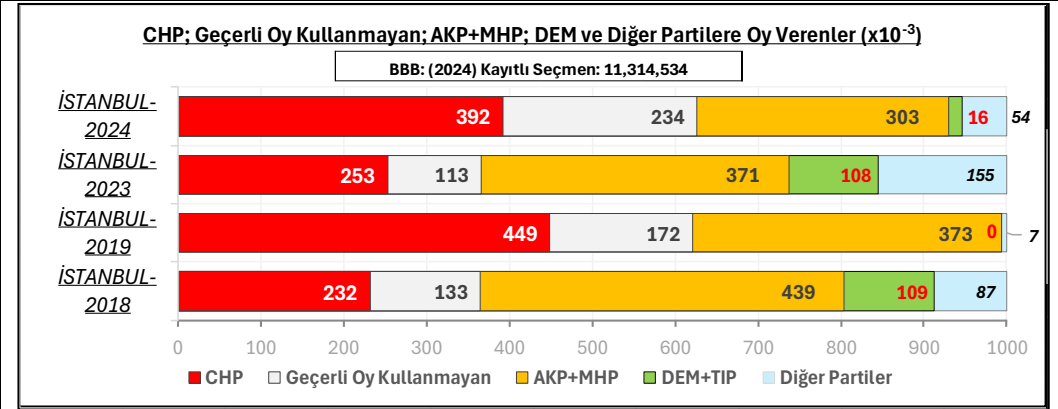
³ BM: Belediye Meclisi

MİLLETVEKİLİ & BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNDE SEÇMEN TERCİHLERİ

Aşağıdaki grafikler seçmen tercihlerini göstermektedir. “Oy Kullanmamak” da bir seçmen tercihi olduğundan ve seçim sonuçları üzerinde belirleyici olduğundan analizlerde dikkate alınması gereklidir.

Şekil 1: Milletvekili & Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçim Sonuçlarına Göre Seçmen Tercihleri - ANKARA

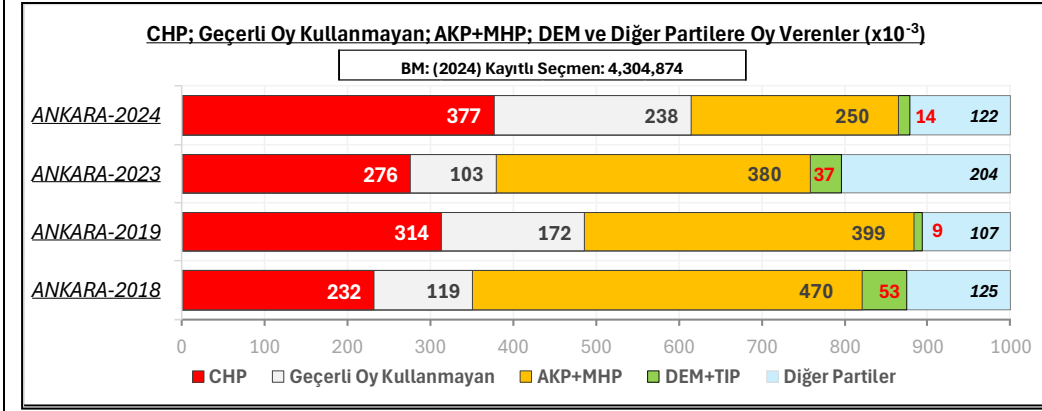

Şekil 2: Milletvekili & Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçim Sonuçlarına Göre Seçmen Tercihleri - İSTANBUL

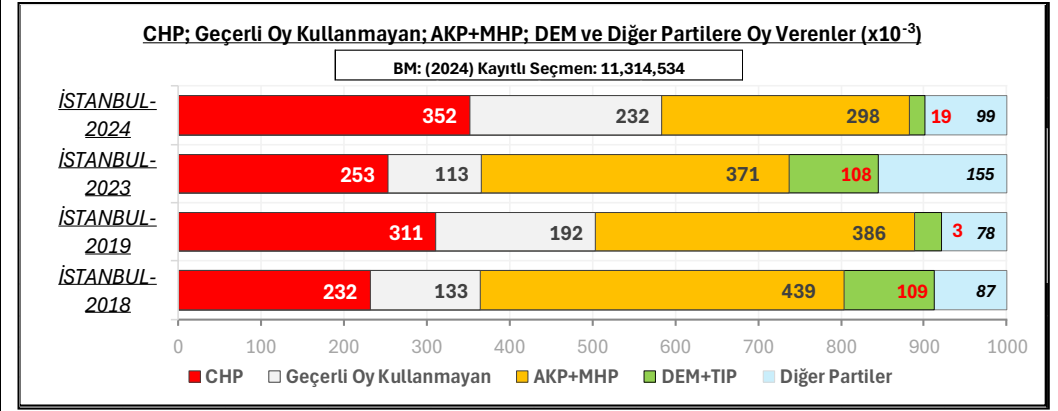
No:	KRITERLER	ANKARA	İSTANBUL
1	2019 BBB Seçiminde CHP Adayının Aldığı Oy (Bin Seçmende)	424 ⁴	449
AÇIKLAMA	M. YAVAŞ her bin seçmenden 424'ünün oyunu alırken E. İMAMOĞLU 449'unun oyunu alıyor.		
2	2023 MV Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy (Bin Seçmende)	276	253
3	2024 BBB Seçiminde, CHP Adayının Aldığı Oy (Bin Seçmende)	465	392
4	2019 ve 2024 BBB Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Adayının Oy Artışı	+ % 10	- % 13
YORUM	BBB Seçiminde, her 1,000 Seçmenden; <ul style="list-style-type: none"> 2019'da 424'ünün oyunu alan YAVAŞ, 2024'te 465'inin oyunu alıyor (%10 Artış) 2019'da 449 unun oyunu alan İMAMOĞLU, 2024'te 392'sinin oyunu alıyor (%13 Azalış)		
5	2018 ve 2023 MV Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP'nin Oy Oranı Değişimi	232 → 276 : + % 19	232 → 253 : + % 9
6	2018 ve 2023 MV Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP'nin Oy Oranı Değişimi	470 → 380 : - % 19	439 → 371 : - % 15
7	2019 ve 2024 BBB Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Adayının Oy Oranı Değişimi	392 → 243 : - % 38	373 → 303 : - % 19
8	2023 ve 2024 Seçimleri Karşılaştırıldığında DEM+TIP Oylarının Değişimi (Bin Seçmende)	37 → 6	108 → 16
YORUM	2018→2023 sürecinde CHP Oyları Ankara'da %19 artarken İstanbul'da %9 artıyor 2019→2024 sürecinde AKP+MHP Oyları Ankara'da %38 azalırken, İstanbul'da %19 azalıyor		

⁴ "Yeşil Zemin" CHP için OLUMLUYU, "Sarı Zemin" CHP için DAHA AZ OLUMLUYU / OLUMSUZU gösterir

MİLLETVEKİLİ & BELEDİYE MECLİSİ SEÇİMLERİNDE SEÇMEN TERCİHLERİ

Şekil 3: Milletvekili & Belediye Meclisi Seçim Sonuçlarına Göre Seçmen Tercihleri - ANKARA

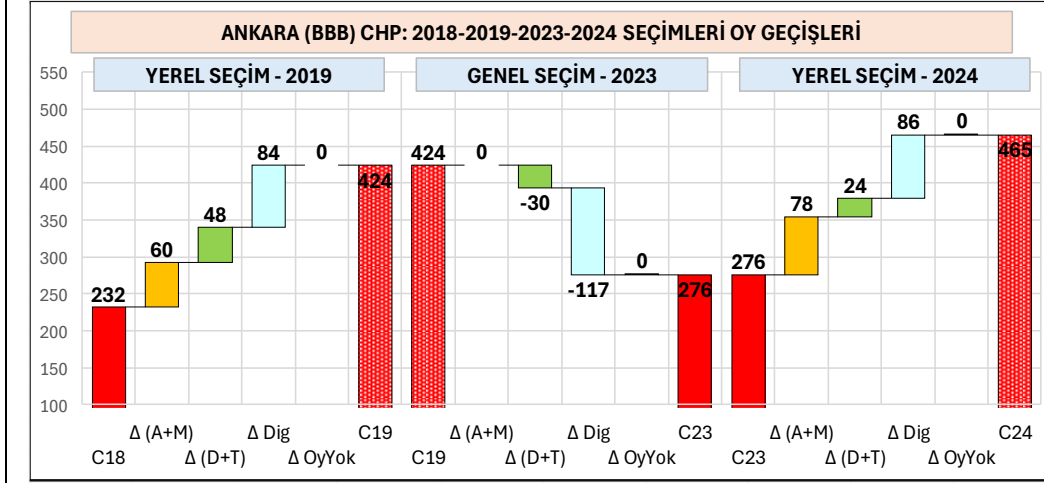

Şekil 4: Milletvekili & Belediye Meclisi Seçim Sonuçlarına Göre Seçmen Tercihleri - İSTANBUL

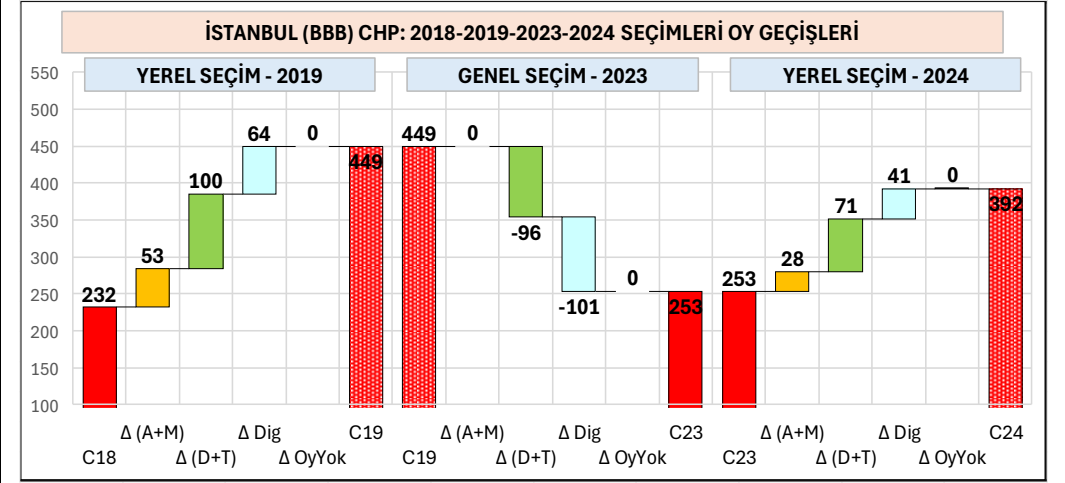
Belediye Meclis Seçiminde alınan oylar Partilerin Gerçek oyu olarak kabul edilir

No:	KRITERLER	ANKARA	İSTANBUL
9	2019 BM Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy (Bin Seçmende)	314	311
10	2024 BM Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy (Bin Seçmende)	377	352
11	2019 ve 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Oylarındaki Değişim (Bin Seçmende)	314 → 377 : + 63	311 → 352 : + 41
12	2019 & 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında CHP Oylarının Değişim Oranı	+ %20.0	+ %13.2
13	2019 ve 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Oylarındaki Değişim (Bin Seçmende)	399 → 250 : -149	386 → 298 : -88
14	2019 ve 2024 BM Seçimleri Karşılaştırıldığında AKP+MHP Oylarındaki Değişim Oranı	-% 37	-% 23

ANKARA ve İSTANBUL'DA OY GEÇİŞLERİ

Şekil 5: BBB & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri ANKARA-CHP

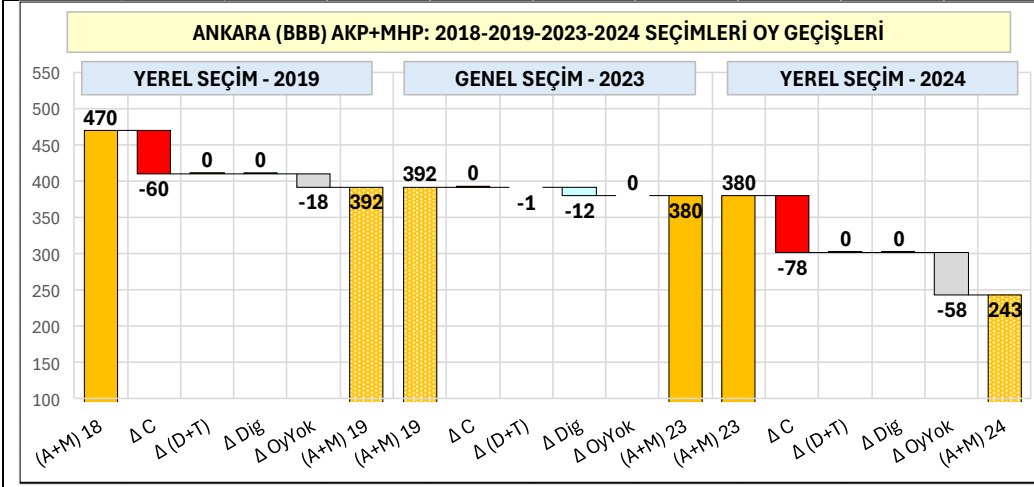

Şekil 6: BBB & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri İSTANBUL-CHP

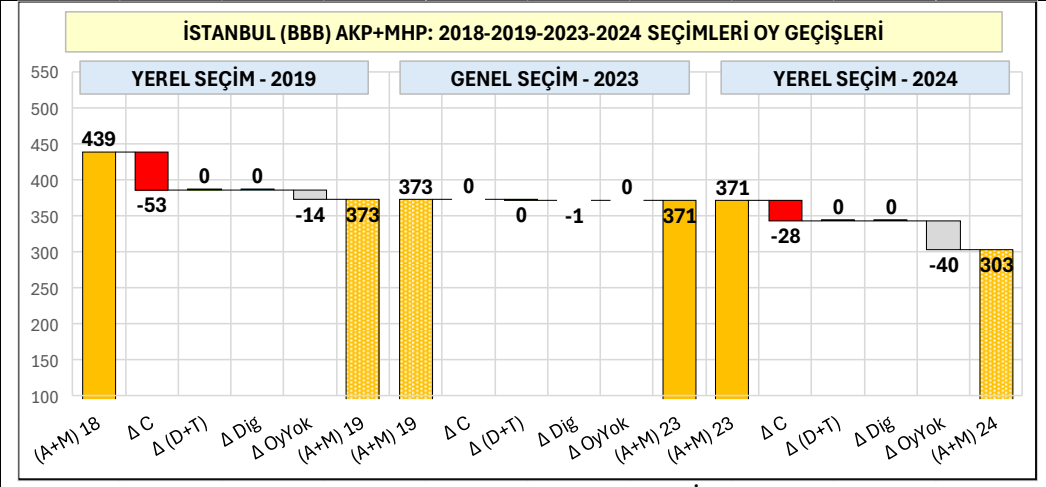
No:	KRITERLER	ANKARA	İSTANBUL
15	2018 MV Seçiminde CHP'ye Oy Veren Sayısı (Bin Seçimde)	232	232
16	2019 BBB Seçiminde AKP+MHP'den Alınan Oy (Bin Seçimde)	60	53
17	2019 BBB Seçiminde DEM+TIP'ten Alınan Oy (Bin Seçimde)	48	100
18	2019 BBB Seçiminde Diğer Partilerden Alınan Oy (Bin Seçimde)	84	64
19	2019 BBB Seçiminde CHP'nin her 1,000 Seçmenden Aldığı Oy (Bin Seçimde)	424	449
20	2018 MV → 2019 BBB Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	%83	%94
21	2023 MV Seçiminde CHP→DEM+TIP'e Giden Oy	30	96
22	2023 MV Seçiminde CHP→Diğer Partilere Giden Oy	117	101
23	2023 MV Seçiminde CHP'nin her 1,000 Seçmenden Aldığı Oy	276	253
24	2019 BBB → 2023 MV Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	-%35	-%44
25	2024 BBB Seçiminde AKP+MHP'den Alınan Oy (Bin Seçimde)	78	28
26	2024 BBB Seçiminde DEM+TIP'ten Alınan Oy (Bin Seçimde)	24	71
27	2024 BBB Seçiminde Diğer Partilerden Alınan Oy (Bin Seçimde)	86	41
28	2024 BBB Seçiminde CHP'nin Aldığı Oy (Bin Seçimde)	465	392
29	2023 MV → 2024 BBB Seçimleri Arasında CHP'nin Oy Artış Oranı	+%68	+%55
30	2018 MV → 2024 BBB Artış Oranı	%100	%69
31	2019-2024 Arasında AKP/MHP'den Alınan Oy	+60+0+78=+138	+53+0+28=81
32	2019-2024 Arasında DEM/TIP'ten Alınan Oy	+48-30+24=+42	+100-96+71=+75

33	2019-2024 Arasında AKP/MHP'den Alınan Oyların Kalıcı mı?	EVET	EVET
34	2019-2024 Arasında DEM/TİP'ten Gelen Kalıcı Oyların Oranı	%20	%26
35	2019-2024 Arasında Diğer Partilerden Gelen Oyların Kalıcı mı?	HAYIR	HAYIR

AKP+MHP OY GEÇİŞLERİ

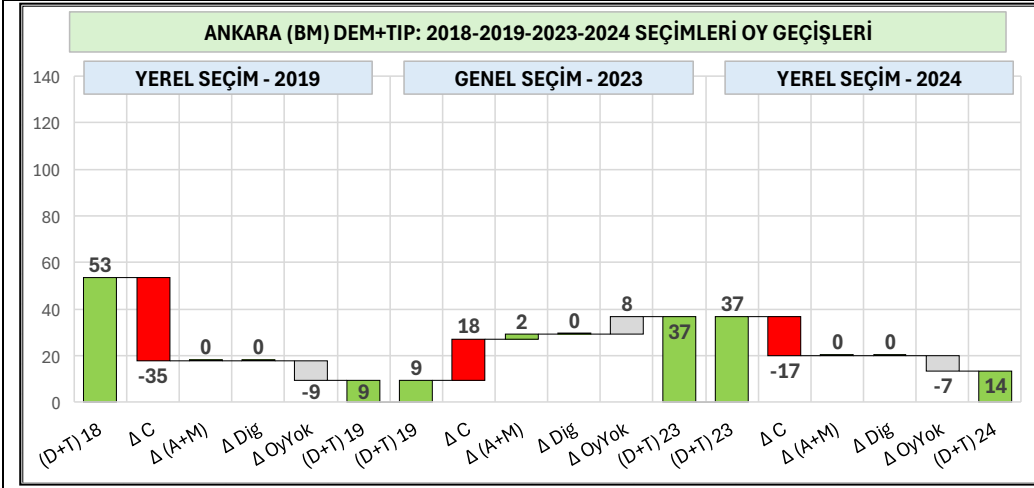
Şekil 7: BBB & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri ANKARA-AKP+MHP

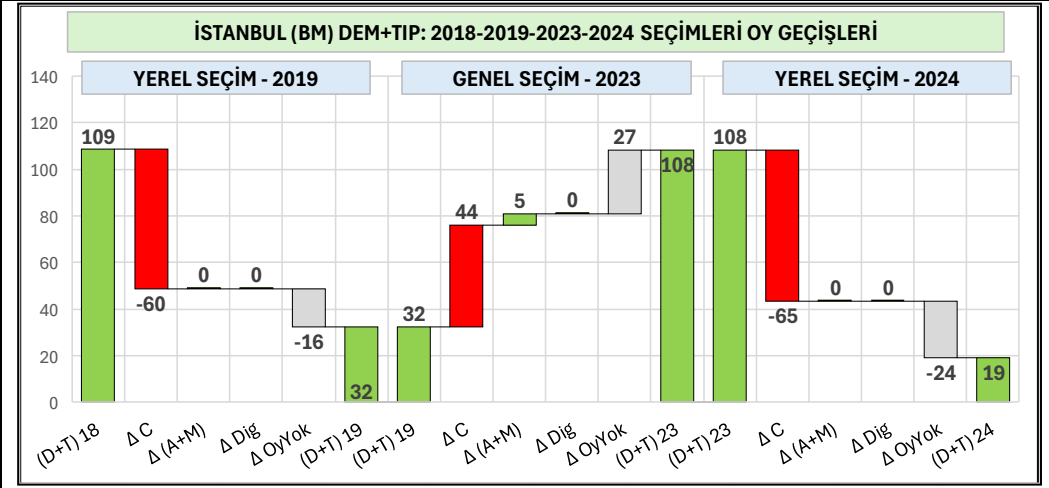
Şekil 8: BBB & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri İSTANBUL-AKP+MHP

No:	OLAY (2018-2024 Arası)	ANKARA (1,000 Seçmen İçin)	İSTANBUL (1,000 Seçmen İçin)
36	AKP+MHP Oy Değişimi	470'ten 243'e geriliyor. Azalma Oranı: %48	439'dan 303'e geriliyor. Azalma Oranı: %31
37	AKP+MHP'den CHP'ye Geçen Oy (Bin Seçmende)	+60+0+78 = +138	+53+0+28 = +81
38	Oy Vermekten Vaz Geçen AKP+MHP Seçmeni (Bin Seçmende)	+18+0+58 = +76	+14+0+40 = +54

DEM+TIP OY GEÇİŞLERİ

Şekil 9: BM & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri ANKARA-DEM+TIP

Şekil 10: BM & MV Seçimlerine Göre Oy Geçişleri İSTANBUL-DEM+TIP

No:	OLAY (2018-2024 Arası)	ANKARA (1,000 Seçmen İçin)	İSTANBUL (1,000 Seçmen İçin)
39	2018-2024 Arası DEM+TIP Oy Değişimi	53'ten 14'e geriliyor. Azalma Oranı: %48	439'dan 303'e geriliyor. Azalma Oranı: %31
40	DEM+TIP'ten CHP'ye Kalıcı Olarak Geçen Oy (Bin Seçmende)	53 - 37 = 16	109 - 108 = 1
41	Oy Vermekten Vaz Geçen DEM+TIP Seçmeni (Bin Seçmende)	-9+8-7 = -8	-16+27-24 = -13

RAPORA ESAS ALINAN OYLAR

Bu çalışmaya esas alınan Oylar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

SEÇİM	ANKARA							İSTANBUL						
	KSS	GO	CHP	AKP+MHP	DEM+TIP	Diğer Partiler	Geçerli Oy Yok	KSS	GO	CHP	AKP+MHP	DEM+TIP	Diğer Partiler	Geçerli Oy Yok
2018-MV	3,904,585	3,440,290	906,359	1,835,454	208,792	489,685	464,295	10,559,686	9,155,118	2,448,148	4,640,013	1,146,449	920,508	1,404,568
2019-BM	3,922,163	3,248,804	1,230,272	1,564,228	36,541	417,763	673,359	10,560,963	8,529,442	3,286,413	4,073,933	342,552	826,544	2,031,521
2019-BBB	3,922,163	3,263,648	1,662,209	1,538,410	0	63,029	658,515	10,560,963	8,746,532	4,742,008	3,935,777	0	68,747	1,814,431
2023-MV	4,282,718	3,841,560	1,182,906	1,626,103	157,693	874,857	441,158	11,358,083	10,075,874	2,871,318	4,217,229	1,229,679	1,757,648	1,282,209
2024-BM	4,304,874	3,281,738	1,621,335	1,078,002	58,209	524,192	1,023,136	11,314,534	8,690,886	3,979,463	3,375,336	216,621	1,119,466	2,623,648
2024-BBB	4,304,874	3,308,097	2,001,722	1,048,111	26,500	231,764	996,777	11,314,534	8,667,694	4,438,727	3,431,871	183,827	613,269	2,646,840

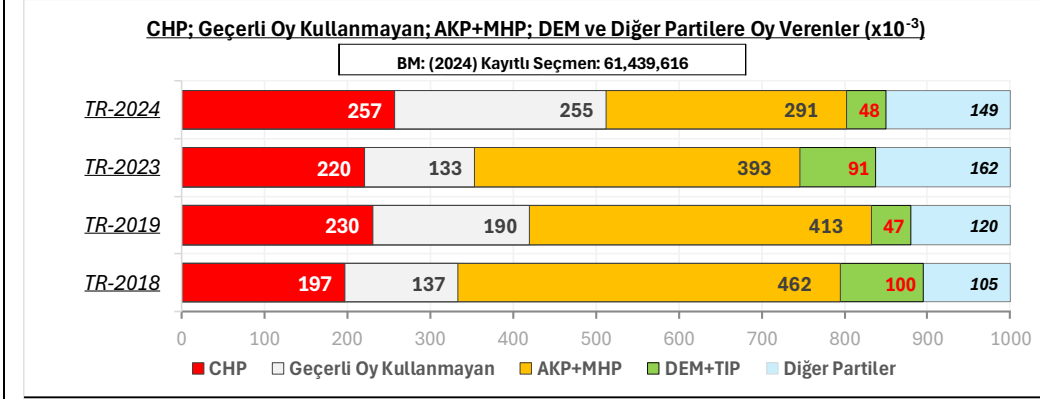
Tablo 1: 2018-2019-2023-2024 Yıllarındaki Milletvekili / Belediye Meclisi / Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimlerinde Kayıtlı Seçmen (KSS) / Geçerli Oy (GO) / Geçerli Oy Kullanmayan ve Partilerin Oyları

No:	KRİTERLER (Tüm Seçmenler İçindir)	ANKARA	İSTANBUL
42	2019-2024 BBB Seçimlerinde CHP Adayının Oylarındaki Sayısal Değişim [Artma (+); Eksilme (-)]	+ 339,513 (Artma)	-303,281 (Azalma)
43	2019-2024 BBB Seçimlerinde CHP Adayının Oylarındaki Oransal Değişim [Artma (+); Eksilme (-)]	+ %20.4 (Artma)	-%6.4 (Azalma)
YORUM	Yorum: 2019-2024 Belediye Başkanlığı Seçimleri Arasında Mansur YAVAŞ'IN oyları 339 bin artarken Ekrem İMAMOĞLU'NUN oyları 303 bin azalıyor.		
44	2019-2024 BM Seçimlerinde AKP+MHP Oylarındaki Sayısal Değişim [Artma (+); Eksilme (-)]	- 486,226 (Azalma)	- 698,057 (Azalma)
45	2019-2024 BM Seçimlerinde AKP+MHP Oylarındaki Oransal Değişim [Artma (+); Eksilme (-)]	-% 31.1 (Azalma)	-% 17.1 (Azalma)
YORUM	Yorum: AKP+MHP Oyları her 2 Büyükşehirde de azalıyor. Azalma Oranı Ankara'da %31.1 İstanbul'da %17.1'dir		

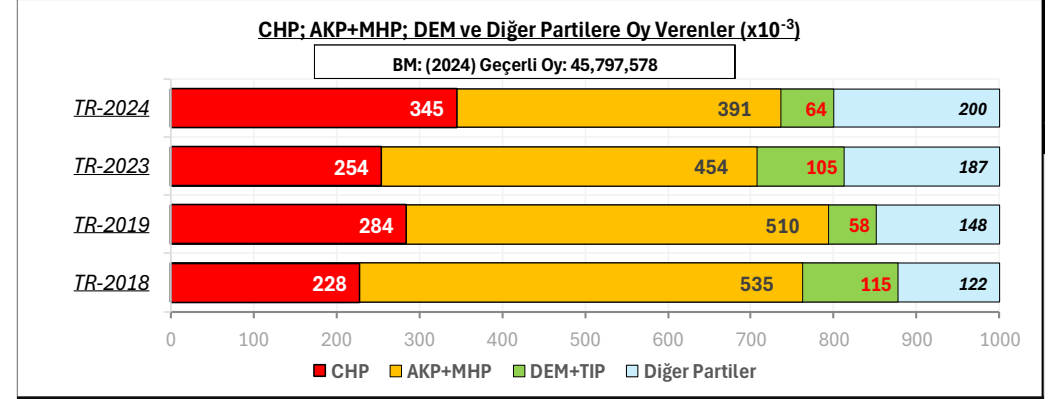

TÜRKİYE

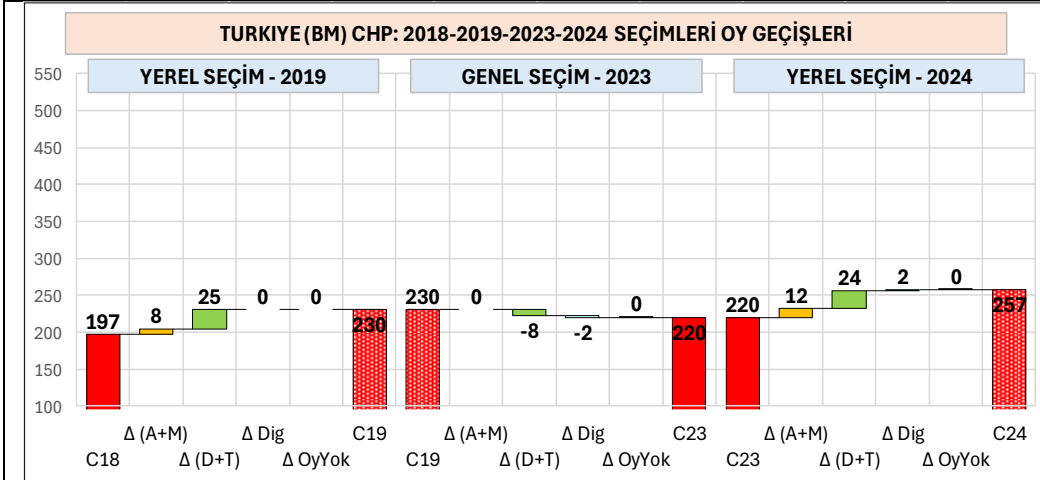
Bu sayfadaki bilgiler Raporda kullanılmamasına karşılık bilgi amaçlı olarak paylaşılmaktadır.

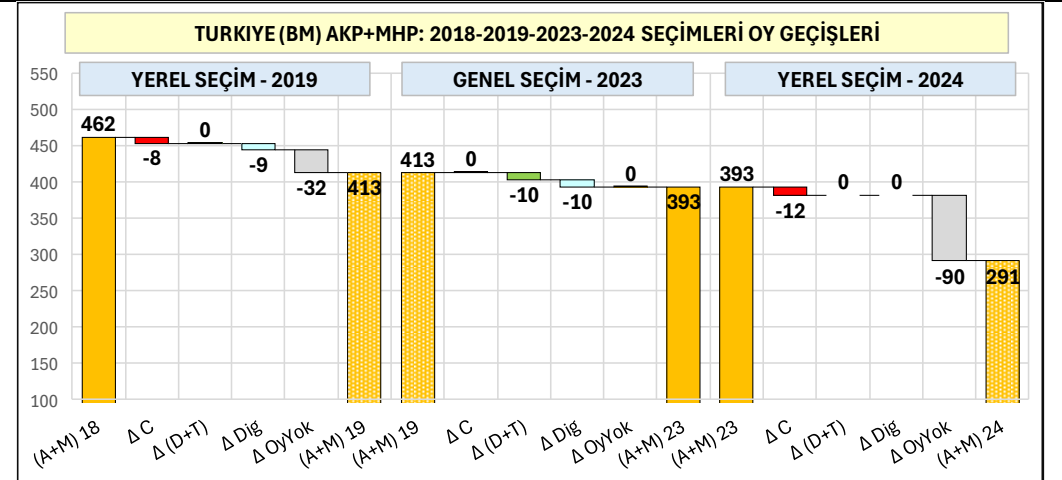
Şekil 11: BM & MV Seçim Sonuçlarına Göre Seçmen Tercihleri - TÜRKİYE

Şekil 12: BM & MV Seçim Sonuçlarına Göre Geçerli Oyların Dağılımı - TÜRKİYE

Şekil 13: BM & MV Seçim Sonuçlarına Göre Oy Geçişleri TÜRKİYE - CHP

Şekil 14: BM & MV Seçim Sonuçlarına Göre Oy Geçişleri TÜRKİYE - (AKP+MHP)